

Regulációs zavarok 0-3 éves korig

Videofelvétel

- 1. Mit látok? Mi történik?
- 2. Szubjektív benyomások
 - -Mit érez/érezhet a csecsemő?
 - -Mit érez/érezhet az anya?
 - -Mit érzek ÉN?
- 3. A helyzet lehetséges értelmezése
(mi van mögötte)

Csecsemőmegfigyelés

- „Itt és most” Esther Bick 1964 (résztevő megfigyelés)
- jobban megértjük az anyát és a csecsemőt
- a korai kapcsolat regresszív élményeinek világába enged betekintést
- a látottak, és hallottak összekötése,
- a **befogadó attitűd**, a szabadon lebegő **figyelem** alkalmazása, u.akkor a **kerettartás**
- (A szülő tudattalan vágyai, szükségletei rávetülhetnek a megfigyelőre (*áttétel*), amelyek a megfigyelőből is kiválhatnak érzéseket, gondolatokat, reakciókat (*viszontáttétel*).

Regulációs zavarok jelentése

A csecsemő / kisgyermek nehézséget mutat a közérzet, valamint a viselkedési és a fiziológiai folyamatainak , szabályozásában (érzékelési, figyelmi, mozgásos vagy érzelmi területeken).

Fejlődésbeli ok: rendkívül gyors ütemű fejlődés----->könnyű irritabilitás (idegrostok velőhüvelyesedése, kapcsolatok)

Emberi újszülött-zsebibaba-önállótlan, nagyon hosszú intenzív gondozásra szorul→biológiai, fiziológiai, érzelmi egyensúlya szoros összefüggésben áll az elsődleges gondozó/k-hoz fűződő kapcsolatával-kötődésméletek-→a gyermeket mindig az anyával való kapcsolatában vizsgáljuk.

Ítélezés és prekonceptió mentes megfigyelés !

Gyakorisága: első életév: 5-10% 2-5 év: 16-18%

A korai humán fejlődés jellemzői

- Idegrendszeri fejlődés legdinamikusabb és legérzékenyebb a korai időszakban:
- A korai anya-gyermek kapcsolat meghatározó a személyiség fejlődésében
- Szükséges: optimális (ingergazdag) tárgyi környezet+törődő korai kapcsolatok és pozitív érzelmi-szociális gondozói háttér
- **Winnicott:** anya+gy.: rendszer, a csecsemő csak az anyai gondoskodással együtt létezik. Fontosak az anya aktuális állapotai.
- **W:** a csecsemő tapasztalatainak minősége meghatározó.
- “Elég jó anya” \leftrightarrow nincs vagy nem jól van jelen.

Fapofa kísérlet

- Videó megtekintése

Elég jó anya

- Szenzitíven és adekvát módon reagál a gyermek jelzéseire
- Képes illeszkedni a csecsemő temperamentumához
- Képes „alárendelődni”-(újszülött szoptatása közben fb)
- Holding-funkció
- Daniel Stern: Anya születik (transzgen. hat.)
- Szülővé válás- normatív krízis

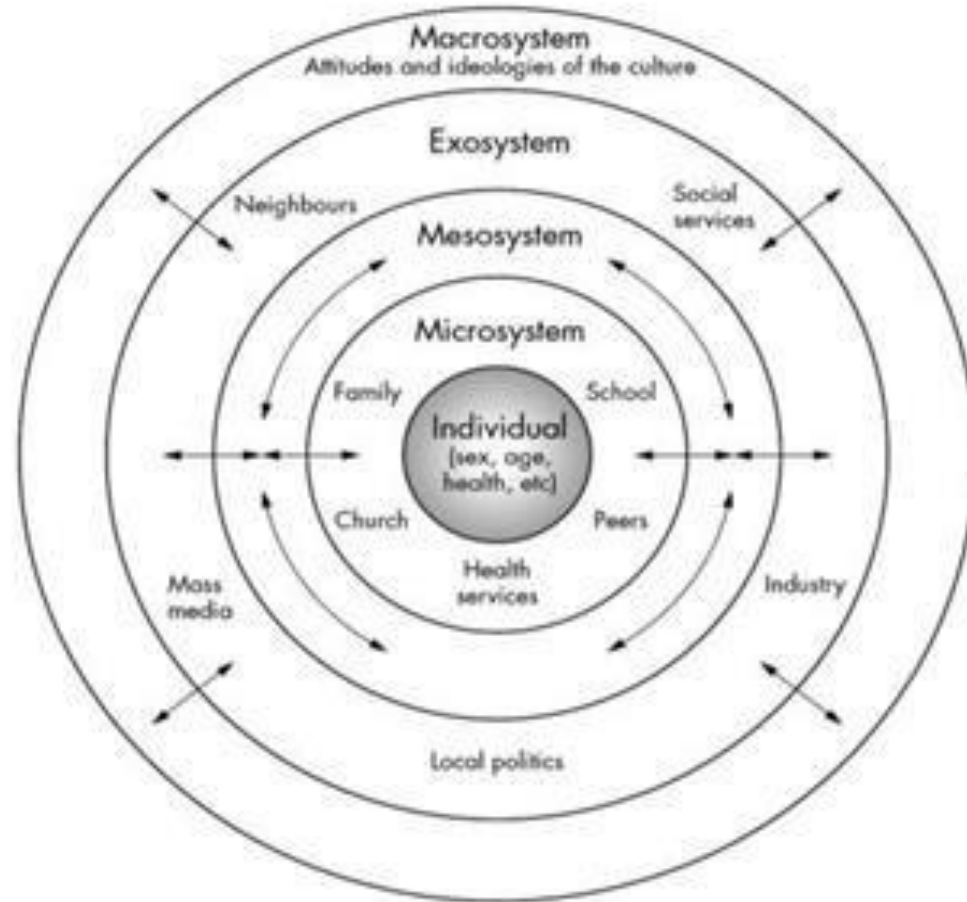

A fejlődést befolyásoló tényezők

- Korai lineáris, mechanikus modellek (öröklődés, interakció, tranzakció) → többszintű dinamikus fejlődési modellek kölcsönhatásai
- Bronfenbrenner humánökológiai modellje
- Thomass és Chess illeszkedés jósága modellje(1977):” az illeszkedés jósága akkor figyelhető meg, amikor a környezet jellemzői, elvárásai és igényei összhangban vannak az egyén saját képességeivel, tulajdonságaival és viselkedésmódjával → optimális fejlődés normalitás/deviancia
- **NEVELÉSI ELVEK**, gyermek értékesége

Bronfenbrenner humánökológiai modellje (1979)

Fogalmak

Excesszív sírás

Alvászavarok

Etetési, étkezési és gyarapodási zavarok

A konzultáció célja

- Csecsemők és kisgyermek (0-3 év) regulációs zavarainak kezelése (alvászavar, evés-étetési zavar, excesszív sírás, az érzelemszabályozás zavara)
- Integrált: többféle megközelítés alkalmazása
- Szülő-csecsemő: anya-gyermek interakció megfigyelése!
- Alap: elfogadó, bizalmas légkör
- Alapelv: -"holding"
 - pozitív interakciók észrevétele, megerősítése
 - nem kritizálunk

A konzultáció gyakorlata

- Időtartama:
 - 1-1,5 óra
 - 3-10 alkalom
 - előre megbeszélte időben, háborítatlanul (játsszószoza)
- Módszer:
 - részletes problémafeltárás
 - terhességi-szülészeti anamnézis (várt gyermek, IVF)
 - hány terület érintett?
 - párkapcsolat
 - gyermekkorai problémák, traumatizáló esemény
 - anya saját anyjával való kapcsolata (D. Stern)
 - gyermeknevelési kérdések

- a gyermek aktuális érzelmi-értelmi-mozgásfejlődésével kapcsolatos észrevételek megosztása, megbeszélése (2 hónapos manipulál?)
- hogyan éli meg a család a problémát
- videotechnika (nem könnyű alkalmazni)
- étkezési zavaroknál etetési napló
 - mit, mikor, mennyit, hogyan
 - milyen a gyermek viselkedése evés közben
 - mit érzett az anya
 - kivizsgálás után jöjjön!

Szupervízió!!

Táplálási zavarok

- Ha a csecsemő/kgy nem gyarapszik, visszautasítja az ételt, anyja számára leggyötrőbb tapasztalat (kompetenciaérzés, önbizalom meginog, kétségbeesés, düh, szomorúság)
- **Sikeres etetés feltételei**

Etetési zavarok kritériumai

- **0-6 hó:** napi hányás, a tej, az étel visszautasítása, étvágytalanság, szopási és nyelési nehézségek, az egyes etetési folyamatok hosszú, több mint 45 percnyi tartama, az egyes etetések közötti időtartam kevesebb, mint két óra, átmeneti szoptatási problémák, alva etetés
- **6 hó után:** mindenféle étel teljes vagy nagymértékű visszautasítása (infantilis anorexia, Chatoor és mtsai 1988), félig szilárd vagy szilárd ételek visszautasítása, rágási és nyelési problémák, étvágytalanság, a kanál visszautasítása és gyermek evés közbeni interakciós zavara.(Hédervári-H 2008)

Jellemző szülői viselkedés

Szülői félelem (mitől fél a szülő) miatt → a gyermek etetése a napirend meghatározójává válik (koraszülöttek atipikus fejlődésűek veszélyeztetettek)

- a szülő állandóan követi gyermekét az étellel
- erőszakkal eteti
- gyakran váltja az ételkínálatot
- furcsa figyelem-elterelést alkalmaz
- **Poszttraumás etetési zavar:** arcot, szájat , garatot érintő ingerlés averzív hatást okoz (korai műtétek, szondázás, reflux, erőszakos etetés) → a csecsemő az ételt potenciális veszélyként éli meg->tiltakozik
- **Autonómia, függőség, kontroll témái**

Kompetens csecsemő

- Végtelenen ellentétes elvárások a csecsemővel szemben: tárgy/ tanuljon meg várni (nincs időfogalma)
- Hisztizik, mondjuk egy újszülöttre, ami azt feltételezi, hogy tudja, hogy mi mit akarunk, és képes szánt szándékkal, csak a mi bosszantásunkra, ellenkezőleg cselekedni. Nem képes!
- Csecsemőknél legkorábban az első év vége felé jelenik meg az intencionális hozzáállás.(Gergely, Watson 1996)
- Csecsemő passzív, differenciálatlan lény Mahler 1975
- Csecsemő kompetens, aktív: arc érzelmkifejezései univerzálisak (Gergely, Watson 1975)

Önszabályozás

- Vele született alapérzelmek: öröm, harag, félelem, szomorúság, undor, meglepetés
- Az alapérzelmek kifejezésével a csecsemő gyakorlatilag saját életben maradását és JÓL-LÉTÉT segíti
- Kezdetben minimális (szemét becsukja, ujját szopja) → külső segítségre szorul a megnyugváshoz sokáig
- Befolyásoló tényezők: gy. temperamentuma, érzékenysége, idegrendszer érettsége, eltérései a tipikustól, betegsége, aktuális állapota (éhség, betegség, fáradtság, kialvatlanság, fájdalom, stressz-szint)

Hospitalizáció ártalmak

Köszönet, hála, szeretet

